

Česká školní inspekce

Liberecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Dětský diagnostický ústav a Středisko výchovné péče, Liberec,
U Opatrovny 3**

U Opatrovny 3, 460 01 Liberec

Identifikátor školského zařízení: 600 029 123

Termín konání inspekce: 30. listopad a 1. – 7. prosinec 2004

Čj.:	f6-1209/04-4020
Signatura:	oh4zy218

CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Dětský diagnostický ústav je zařízením přijímajícím děti podle § 2 odst. 3, 4 a 5 a § 7 odst. 1 zákona č. 109/2002 S., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně zákonů. Zařízení je koedukované a přijímá i děti předškolního věku.

Právní forma: příspěvková organizace

Zřizovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

Odloučená pracoviště:

1. 430 01 Chomutov, Školní 3587
2. 460 05 Liberec, Na Výšinách 451 (8 lůžek)
3. 434 01 Most, Husitská 1683 (8 lůžek)

Školské zařízení sdružuje:

1. Speciální mateřská škola	kapacita: 10 dětí
2. Speciální základní škola	kapacita: 24 žáci
3. Zvláštní škola	kapacita: 26 žáků
4. Dětský diagnostický ústav	kapacita: 60 lůžek
5. Středisko výchovné péče	kapacita: 16 lůžek
6. Školní jídelna	kapacita: 80 jídel

Základní údaje o zařízení a o kolektivu dětí

Kapacita zařízení	60
Evidenční stav	64
Počet výchovných nebo rodinných skupin (dále jen VS, RS)	9
Počet dětí fyzicky přítomných na zařízení	55
Počet dětí na útěku	8 včetně cizinců
Počet dětí ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody	0
Počet dětí přechodně ubytovaných mimo zařízení	1
Počet dětí s nařízenou ÚV	15
Počet dětí s uloženou OV	1
Počet dětí umístěných na předběžné opatření	49
Počet dětí umístěných na žádost osob odpovědných za výchovu	0
Počet dětí s ukončenou ÚV (OV) připravujících se na povolání	2
Počet dětí s dalším postižením (mentálním, smyslovým aj.)	24
Počet dětí se závislostmi	6
Počet dětí v péči neurologa	2
Počet dětí v psychiatrické péči	12

Rozdělení dětí do VS, RS

VS, RS	Počet dětí	MŠ	ZŠ	ZvŠ + PoŠ	Žáci SOU	Žáci SOŠ	Dívky	Sourozenci ¹
1.	8		8				2	1 x 2
2.	6		6				2	
3.	5		5				1	
4.	5			4 + 1			1	
5.	5		5				4	
6.	10			10			4	
7.	6		5	1			3	1 x 2
8.	5	5					2	1 x 2
9.	5	5					2	1 x 2
Celkem	55	10	29	15 + 1			21	

Základní údaje o zaměstnancích v DDÚ a SVP Liberec

Zaměstnanci	Celkový počet	Z toho žen
Ředitel	1	1
Zástupce ředitele	0	0
Vedoucí vychovatel	1	0
Učitelé	10 + 4 MŠ	8 + 4 MŠ
Vychovatelé	21	12
Pomocní vychovatelé	15	8
Psycholog, etoped	15	13
Sociální pracovníce	6	6
Ostatní zaměstnanci	19	17
Celkem	92	69

Přehled o počtech dětí

Měsíc	Přišlo	Odešlo
leden	32	27
únor	28	19
březen	30	36
duben	30	32
květen	31	26
červen	22	44
červenec	3	21
srpen	26	15
září	37	7

¹ uveďte počty dvojic (1x2, 2x2...), trojic (1x3, 2x3...) apod.

říjen	24	26
listopad	49	42
Celkem	312	295

Poznámka: Během letních prázdnin bylo přijato 29 dětí a odešlo 36 dětí.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- ❖ personální podmínky vzdělávání ve sledovaných vyučovacích předmětech ve speciální základní škole a zvláštní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům k datu konání inspekce
- ❖ materiálně-technické podmínky výchovně-vzdělávací činnosti speciální základní školy a zvláštní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům k datu konání inspekce
- ❖ průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk, řečová výchova, dějepis, pracovní vyučování, prvouka, vlastivěda, zeměpis ve vybraných ročnících speciální základní a zvláštní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům k datu konání inspekce

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Ve speciální základní škole a zvláštní škole (dále jen speciální škola, škola) byla sledována výuka ve vybraných předmětech u sedmi vyučujících. Všichni mají vysokoškolské vzdělání, tři z nich absolvovali studium speciální pedagogiky, další tři v současné době studují speciální pedagogiku, jeden vyučující má o toto studium zájem. Vychovateli jsou v rámci odpolední činnosti zajišťovány některé hodiny volitelných předmětů (rozvedeno ve vzdělávacím programu).

Přehled pedagogů – učitelů

Pedagogové škola při DDÚ, praxe	Úvazek	Vzdělání	Speciální pedagogika	Psychoterapeutický výcvik
ředitelka 26 let praxe	4 hod.	VŠ psychologické, DPS	ano	ano
učitelka 29 let praxe	22 hod.	VŠ pedagogické	ano	-
učitelka 20 let praxe	11 hod. (technické předměty)	VŠ technické, DPS	ano	frekventantka-4. rok
učitel 14 let praxe	22 hod.	VŠ - ŠMVZP	ano	Výcvik v krizové intervenci
učitelka 22 let praxe	21 hod.	VŠ pedagogické I. st.	studuje	-
učitelka, 1. rok	22 hod.	VŠ pedagogické	studuje	-

praxe				
učitelka 19 let praxe	22 hod.	VŠ pro speciální školy, logopedie pedagogické	ano	ano
učitelka 10 let praxe	22 hod.	VŠ pedagogické	studuje	-
učitel 24 let praxe	21 hod.	VŠ pedagogické I. st.	-	-
Pedagogové při SVP Liberec, Most (kmenové učitelky)				
učitelka 5 let praxe	22 hod.	VŠ pedagogické	Studuje, absolvovala cyklus SPUCH ²	-
Učitelka 17 let	22 hod	VŠ speciálně pedagogické	ano	-

Organizační struktura a rozdělení pravomocí pověřeným vedoucím pracovníkům umožňuje účinné řízení školy. V čele dětského diagnostického ústavu (dále jen DDÚ, ústav) stojí ředitelka, která jmenovala do funkce svou zástupkyni pro školu (dále jen zástupkyně). Ta je ve funkci od 1. září 2004. Koordinuje organizaci chodu školy při DDÚ a ve škole při středisku výchovné péče (dále jen SVP), které sídlí v jiné lokalitě města. Ve SVP vyučuje stabilně jedna učitelka, čtyři další pracují na částečný úvazek.

Poradním orgánem je pedagogická rada, která se schází podle ročního plánu. Metodické orgány ve škole ustanoveny nejsou. Poradenství zabezpečuje ústav.

Vnitřní informační systém je založen na každodenním kontaktu zástupkyně s ředitelkou ústavu, s vychovateli i ostatními pracovníky školského zařízení. K předávání informací slouží pedagogická rada, porady učitelů, dislokační porady, porady vedení, kontakty s psychologem a etopedem ústavu a pravidelné mimoškolní komunity řízené ředitelkou, kterých se společně s dětmi účastní učitelé, vychovatelé a etoped. Děti zde mají dostatečný prostor pro reflexi i sebereflexi. Stávající informační systém je efektivní.

Jedna učitelka působí ve škole prvním rokem. Metodická pomoc zejména v oblasti etopedie a psychopedie je jí a dalším třem vyučujícím, kteří ještě nedosáhli vzdělání ve speciální pedagogice, poskytována zkušenými pedagogy a „supervizemi“ (konzultace v kruhu odborníků).

Další vzdělávání učitelů se zaměřuje na psychoterapeutický výcvik. Dvě vyučující kurz již skončily, třetí je ve čtvrtém ročníku. Uplatnění poznatků z absolvovaného výcviku je v praxi vedením sledováno a kladně hodnoceno.

² specifické poruchy učení a chování

Zástupkyně má jasně stanoveny kompetence. Na kontrolní a hospitační činnosti se podílí spolu s ředitelkou. Na začátku školního roku se škola přemístila do nového objektu a hospitační činnost byla prováděna orientačně a namátkově se zaměřením na organizaci výuky.

Personální podmínky vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a cíleném vzdělávání pedagogů byly hodnoceny jako velmi dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Nová moderní a zajímavě architektonicky řešená trojpodlažní budova školy byla zprovozněna v září 2004, je propojena s budovou DDÚ. V objektu školy ve dvou podlažích je 6 tříd, v prvním patře se dále nachází místnost pro psychologa, etopeda a zástupkyni. Zařízena je jazyková učebna a jedna místnost s TV a videem je využívána také pro výuku občanské výchovy. Většinu učebních pomůcek mají vyučující k dispozici ve sborovně. Počítačová učebna, tělocvična, učebna výtvarné a hudební výchovy, cvičná kuchyňka, posilovna a dílna se nacházejí v budově DDÚ (je zde plánovaná rekonstrukce). Kvalitní sportovní hřiště na pozemku ústavu a vybavení umožňují provozovat rozmanitou tělovýchovnou činnost. Ve středisku výchovné péče v jedné třídě jsou vyučováni žáci – klienti střediska.

Zástupkyně eviduje požadavky vyučujících na vybavení k jednotlivým předmětům a dle nabídky a možností zabezpečuje objednávky.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání byly hodnoceny jako velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Škola vyučuje podle vzdělávacích programů: Vzdělávací program Základní škola čj. 16 847/96-2, Vzdělávací program zvláštní školy čj. 22980/97-22.

Tři žáci mají stanovený individuální program. Ve škole při středisku výchovné péče jsou žáci vyučováni podle individuálních plánů, které jsou zpracovány dle požadavků kmenových škol.

Porovnáním učebních plánů jednotlivých typů škol pro školní rok 2004/2005 s rozvrhem hodin a reálnou výukou bylo zjištěno, že hodinové dotace ve vyučovacích předmětech a ročnicích odpovídají předepsaným učebním plánům.

Na povolení MŠMT jsou některé hodiny povinných i volitelných předmětů zajištěny vychovateli v době odpolední činnosti. Jedná se o jednu hodinu výtvarné výchovy v 7.ročníku, dvě hodiny pohybových a sportovních aktivit, jedna hodina domácnost a technické činnosti v 8. a 9. ročníku základní školy, hodina pracovního vyučování v 5. a 9. ročníku a domácnost a technické činnosti v 7. ročníku zvláštní školy.

Kontrolovaná povinná dokumentace (třídní knihy, třídní výkazy) ve všech typech škol a individuální plány jsou vedeny přehledně. V třídních knihách je jasně zaznamenáván průběh vzdělávání a výchovy.

Na kontrole plnění učebních osnov a učebního plánu se podílejí ředitelka i zástupkyně. Prioritou účinnosti kontrol je spolupráce s kmenovými školami a sjednocení výchovně-vzdělávacích postupů.

Předložený rozvrh hodin splňuje psychohygienická hlediska. Školní řád zahrnuje práva i povinnosti žáků, je strukturován a jasně formulován. Provozní řády odborných učeben byly zpracovány, vyvěšeny a žáci s nimi byli seznámeni (zápisy v třídních knihách).

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech

český jazyk, řečová výchova, dějepis, pracovní vyučování, zeměpis, prvouka, vlastivěda

Hodnocení vychází z hospitovaných hodin českého jazyka ve všech třídách základní a zvláštní školy, pracovního vyučování ve dvou třídách zvláštní školy, řečové výchovy a dějepisu ve třídě zvláštní školy a z bloku předmětů zeměpis, prvouka, vlastivěda a český jazyk ve třídě základní školy při SVP.

Stanovené cíle byly voleny vhodně a přiměřeně s respektováním individuálních potřeb žáků. Učivo v jednotlivých předmětech bylo probíráno v souladu s učebními osnovami a navazovalo na výuku kmenových škol.

Výuka probíhala (kromě výuky v SVP, kde je k dispozici pouze jedna třída) v zajímavě vyzdobených třídách v nové přístavbě školy.

Z pomůcek byly použity především učebnice, pracovní sešity, zeměpisné atlasy a tabule. Velmi přehledné obrazové materiály a odborné publikace uplatnili vyučující v hodině dějepisu a názorné motivační pomůcky v hodině českého jazyka na prvním stupni a v řečové výchově. Při pracovním vyučování žáci zacházeli s materiály, které vyžadovaly soustředění a pečlivost.

Z organizačních forem převažovala diferencovaná výuka (třídy se spojenými ročníky), výuka podle individuálního plánu, zařazen byl i frontální způsob výuky. Ve všech hodinách byl uplatněn výrazný individuální přístup.

Hodina řečové výchovy a tři hodiny českého jazyka, které strukturou i obsahem umožňovaly střídání činností a plnění daného úkolu v různých zajímavých modifikacích, se vyznačovaly aktivní spoluprací žáků. Ve výkladové hodině dějepisu ve zvláštní škole vyučující vlastním zájmem o předmět emotivně a s pomocí názorných pomůcek motivovala žáky k zájmu probíraného tematického celku. Výkladovou metodu zvolila u všech přítomných (4) ročníků. Její záměr, aby žáci chápali příčinné souvislosti, se zdařil zčásti. Hodina měla vysokou výukovou hodnotu, byla však z psychohygienického hlediska náročná.

Vyučující vycházeli z vědomostí a dovedností žáků, kladli důraz na důsledné procvičování a prověřovali pochopení učební látky. Při pracovním vyučování si žáci vytvářeli a upevňovali pracovní dovednosti a správné návyky. Měli dostatek prostoru pro uplatnění vlastní představy a fantazie. Ve třídě SVP výuka probíhala výrazně individuálně. S obtížností výuky i s organizací spojených ročníků se vyučující vypořádala velmi dobře.

Zřetelné bylo odlišné pojetí výuky ve zvláštní a základní škole, což svědčí o respektování mentální úrovně žáků vyučujícími. V prvním typu školy většina vyučujících volila jasné a krátké formulace, frekventované procvičování a opakování probírané látky, v základní škole kladla vyšší nároky na žáky, podporovala jejich samostatnost, žáci mohli uplatnit dříve získané poznatky a příklady z praxe.

Žáci pracovali převážně s učebnicemi, pracovními sešity a namnoženými pracovními listy.

Tempo výuky bylo adekvátní možností a psychickému stavu žáků. Dle situace vyučující zadali alternativní úkoly. Menší pozornost byla věnována návykům správného sezení a psaní a zařazování relaxačních chvil.

Aktivita žáků byla rozdílná, odvíjela se též v souvislosti s navozeným vztahem s vyučujícím.

V hodinách panovala vstřícná atmosféra. Vyučující jasně stanovili pravidla chování a jejich dodržování od žáků důsledně vyžadovali. Ojedinelé psychické afekty žáků řešili okamžitě a společně s etopedem je eliminovali. Žáci se vyjadřovali v jednoduchých větách, ne vždy byla důsledně sledována jejich spisovná mluva.

Hodnocení žáků probíhá průběžně, na konci každé hodiny je zapisováno s přesnou identifikací a specifikací do společného sešitu. Záznamy jsou součástí hodnotícího systému zařízení. Žáci způsob hodnocení znají, přijali ho a dokázali se ke svým problémům vyjádřit.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Systematické zjišťování výsledků vzdělávání vzhledem ke krátkodobému pobytu žáků (max. 9 týdnů) škola neprovádí.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech byly v souhrnu hodnoceny jako velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení vydané MŠMT dne 9. 12. 2003 pod čj. 33 148/2003-21
2. Změna zřizovací listiny (dodatek č. 6) vydaná MŠMT dne 28. 11. 2003 pod čj. 31 955/03-25
3. Evidence počtu přijatých a dislokovaných (propuštěných) dětí
4. Vnitřní řád čj. 1971/04
5. Výroční zpráva za školní rok 2003/2004
6. Roční plán práce („Plán práce ve školním roce 2004/2005 – výchova“, „Plán práce školy pro školní rok 2004/2005“ – přechodný, platnost do 31. 10. 2004, „Základní a zvláštní škola - Plán školy na školní rok 2004/2005“, „Roční plán práce v oddělení MŠ na školní rok 2004/2005“)
7. Jednací protokol („Kniha pošty“)
8. Kniha denní evidence
9. Evidence dětské pošty
10. Kniha návštěv
11. Kniha úředních návštěv
12. Osobní dokumentace dětí
13. Organizační řád platný pro školní rok 2004/2005
14. „Povinnosti žáků“ pro školní rok 2004/2005
15. Třídní knihy vedené ve školním roce 2004/2005
16. Třídní výkazy vedené ve školním roce 2004/2005
17. Individuální plány žáků vedené ve školním roce 2004/2005
18. Hodnocení žáků vedené ve školním roce 2004/2005
19. Zápisy z pedagogické rady ve školním roce 2004/2005
20. Zápisy z kontrolní a hospitační činnosti za školní rok 2004/2005
21. Dokumentace žáků vedená ve školním roce 2004/2005

22. Učební dokumenty vzdělávacího programu Základní škola schváleného MŠMT dne 30. 4. 1996 čj.: 16 847/96-2 s platností od 1. 9. 1996, Úpravy a doplňky schválilo MŠMT dne 25. 8. 1998 čj.: 25 018/98-22 s platností od 1. 9. 1998, ve znění pozdějších úprav
23. Učební dokumenty Vzdělávací program zvláštní školy schváleného MŠMT dne 20. 6. 1997 čj.: 22980/97-22 s platností od 1. 9. 1997, ve znění pozdějších úprav
24. Povolení změny organizace výuky (MŠMT čj. 26568/04-24 ze dne 18. 10. 2004)
25. „Učební plány školy“ schválené ředitelkou DDÚ na školní rok 2004/2005
26. Rozvrhy hodin pro školní rok 2004/2005
27. Osobní spisy hospitovaných pedagogů (os. č. 27703, 172, 236, 234, 19157, 201, 169) vyučujících ve školním roce 2004/2005

ZÁVĚR

Výchovně-vzdělávací proces ve speciální škole probíhá podle schválených učebních dokumentů a umožňuje žákům vzdělávání v odpovídajícím typu školy. Výuka žáků navazuje na učivo kmenových škol, tři žáci ve škole při DDÚ a žáci v SVP se vzdělávají podle individuálních plánů.

Personální zajištění ve sledovaných typech škol bylo na velmi dobré úrovni. Chybějící odbornost ve speciální pedagogice si vyučující postupně doplňují vysokoškolským studiem. Při vedení pracovníků je kladen důraz na vzdělávání v oblastech, které jsou pro zařízení prioritní tj. etopedie, psychopedie a psychoterapeutický výcvik.

Organizace činnosti a provozu zařízení je funkční. Do školy v SVP docházejí vyučující podle odborností.

Informační systém mezi pedagogickými pracovníky a poradenstvím ústavu je úzce propojen a v praxi funguje velmi dobře.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jsou vzhledem ke schváleným dokumentům na velmi dobré úrovni. Výrazně se zlepšilo prostředí tříd, postupně je škola vybavována novými pomůckami.

Hospitované hodiny obsahově korespondovaly se schválenými učebními osnovami. Učivo navazovalo na látku probíranou v kmenových školách žáků. Důraz byl kladen na hodnotovou orientaci žáků, na jejich osobnostní rozvoj, na vytváření pozitivního vztahu a přístupu k sobě i okolí. Aplikace záměru byla zřetelná ve všech hodinách.

Výuka většiny hodin se vyznačovala výrazným individuálním přístupem. Někteří vyučující uplatňují více progresivní metody, zaměřují se na aktivitu a spolupráci žáků.

Psychohygienu výuky byla zachována, méně byly zařazovány relaxační momenty.

Žáci respektovali dohodnutá pravidla chování, ojedinělé psychické výkyvy vyučující včas eliminovali.

Klima školy bylo příznivé, výrazné excesy se nevyskytly.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor	Titul, jméno a příjmení	Podpis
	PaedDr. Pavel Bártík	PaedDr. Pavel Bártík v. r.
Vedoucí týmu		
	PaedDr. Zdeněk Slomek	PaedDr. Zdeněk Slomek v. r.
Člen týmu		
	PhDr. Miloslava Paclíková	PhDr. Miloslava Paclíková v. r.
Člen týmu		

V Ústí nad Labem dne 2005-01-06

Datum a podpis ředitelky školského zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 21. 1. 2005

Razítko

Ředitelka školského zařízení nebo jiná osoba oprávněná jednat za školské zařízení

Titul, jméno a příjmení	Podpis
PhDr. Božena Lányová	PhDr. Božena Lányová v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Winstona Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	-	-
Zřizovatel	2005-02-23	f6-1036/05-4020
Rada školy	-	.

Připomínky ředitelky školského zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Nebyly podány.